

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétféltől
 keddig utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkosik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, november 25.

A kormány intézkedik.

Budapest, fő és székváros, a szenzációk tanyája lett.

A Zeisig-ügy az esküdtszék előtt, a Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye megrendszabályozása gróf Laszberg helyettes főispán, illetve adminisztrátor által a népfelség eszméje ellen két olyan tárgy, ami felett illik és kell gondolkozni mindnyájunknak.

Zigány Árpád felségsértéssel van vádolva; amíg az ügy nyilvánosságra nem került, a kormány félhivatalosai mindent elkövettek, hogy a vádlott által gyártott röpiratot a koalíció vagy legalább is b. Bánffy nyakába varrják, sőt Bérczi Béla rendőrkapitány nyíltan hirdette, hogy sok embernek nyakát szegi.

És ime, kitűnik, hogy a tanuk egyike, Fekete József, a röpirat közrebocsátása céljából pénzeli Zigányt, az esküdtszék előtt, mintha vádolni akarna, kijelenti, hogy ő Fejérváry miniszterelnök hive, — Dénes József vasuti ellenőr a röpirat fordítóját, Baneth Sándort, pénzzel látja el, hogy Berlinből Schweitzba menekülhessen; az esküdtszék tárgyaláson szóba kerül, hogy a kormány egyik benső embere, Tolnai Berlinben jár a röpirat ügyében.

Minden jel arra mutat, hogy valami bűzlik Dániában.

Ekkor, mert hogy éppen most folyik az esküdtszék tárgyalás, a kormány kö-

zegei gróf Laszberg és Rudnay Béla főkapitány közös erővel megrohanják Pest-vármegye székházát, csendőrség és rendőrség rohan a főrendiház tisztelt alakjára b. Prónay Dezsőre, a jelenlevő Gulner Gyula és Pozsgay Miklós képviselőket formálisan kidobják a vármegyeházából, Pozsgayt a rendőrség letartóztatja.

A kormány közegei mindent elkövetnek, hogy a kedélyeket a kitörésig felizgassák. Sőt gróf Laszberg nyíltan kijelenti, hogy őt Ő felsége a király küldötte.

Mi akar ez lenni?

Nagyon egyszerű valami.

A Zeisig-pörben az esküdtek fognak ítéletet mondani a bűnösség felett és mivel az esküdtek fővárosi egyének, a kormány közegeinek erőszakossága oda hangolja őket — valószínűleg ez az intéző körök hite, — hogy Zigány Árpádot felmentsék a felségsértés vádjára alul.

Azt hisszük, hogy itt a látszat aligha csal.

Mi szükség volt arra, hogy éppen az esküdtszék tárgyalás alatt törjék be a vármegyeháza ajtaját és vérlázítóan megbántsák a főrendiház egyik tagját és a képviselőket?

Ez az eljárás, az ajtónak puskatusával való betörése, arra vall, hogy a kormány közegei felakarják ingerelni a nemzetet, hogy legyen ok az erőszak nyílt alkalmazására.

Tévednek azonban, akik erre spekulálnak!

Az esküdtszék tagjai független emberek, akiknek gondolkozását nem irányítja a düh, az elkeseredés, hanem az az eskü, amit a törvényszék előtt letettek, hogy csakis lelkiismeretük szerint fognak itélni.

Az intéző körök nem ismerik a magyar ember természetét.

A sajtóbíró vagy inkább az esküdtszék megrendszabályozása van tervben. Legalább ez látszik ki a két szenzációs ügy összekapcsolódásából.

Hogyha a Zeisig-féle ügyben fel lesz mentve Zigány Árpád, az intéző körök emberei urbi et orbi hirdetni fogják, hogy Magyarországot, a magyar nemzetet kell megrendszabályozni, el kell törölni az esküdtszék, el kell törölni a vármegyéket, mert Magyarországon csak úgy lehet kormányozni, hogyha az abszolutizmus gárdája előrohan.

A magyar nemzettel nem számoltak az intéző körök.

Ime! a magyar nemzet türi és bizony mosolyogva türi a nemzetiségi vándorapostoloskodásait, türi a nemzetközi szociálisták reá rohanó hadát, türi alkotmánya megrontását, mert tudja, hogy aminek kezdete volt, annak vége is lesz.

Mennyire eljött az idő annak bebizonyítására, hogy a magyar nemzetnek szüksége van az esküdtszékre! Mennyire bebizonyított dolog, hogy az alkotmány védbástyája a vármegyék szervezetének fentartása.

Lehet az alkotmány védbástyáján még puskatusával is rést törni, de azt a bas-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Szinészvér.

Írta: Ulférth József.

Az utcákon óriási plakátok hirdették a művész jutalomjátékát. A jegyek már napokkal elzöltek elkeltek s a virágkereskedések valószínűleg ostromállapotnak voltak kitéve. A művészet hódolói szinte versenyeztek egymással, hogy melyikük szárnyalja túl a többit, — a közönség elismerésének kifejezésében.

Az érdekelt nap délutánján azonban megdöbbentő jelentés érkezett az igazgatóhoz. A művész egyetlen gyermeke pár nappal ezelőtt megbetegedett s állapota oly súlyosra fordult, hogy minden órában lehetett félni a katasztrófa bekövetkezéséről. A művész az után valószínűleg úgy találta, hogy ő elsősorban anya, mert 4 órákor már ott volt az értesítés az igazgatónál. Lemondta — az előadást.

I.

Bányai dr türelmetlenül csengetett be lakásába Józsvivü ember volt, akit nagyon lehangolt az a szomorú jelenet, amelynek az előbb volt szemtanuja. A főszereplő egy komikus volt, — ezuttal azonban apa, aki térden állva könyörgött néki, gyermeke megmentéséért. Az orvos aztán érvelhet ilyenkor, — tudomány határáról, — Istenbe vetett hitről. Az apa azt hiszi, hogy ennek az embernek hatalmában áll gyermeke megmentése.

Bányai tulajdonképpen azért jött baha, hogy nem kereste-e valaki sürgősen, távolléte alatt, valami súlyos beteghez! Akin talán még lehetne segíteni. Mert, hogy a jelen esetben nem lehet, azt biztosan tudta. De mégis megígérte, hogy azonnal visszamegy. Az apának ez is vigasztalás.

— Egy ur várakozik a Nagyságos urra, — jelenté az előszobájában az inas. Utánna akart menni Nagyságodnak, de nem tudtuk hová utasítani.

Tehát mégis! Bányai izgatottan nyitott be rendelőszobájába. Meglepetve ismerte meg azonban az ott várakozóban Péterffy Eleket, a helybeli színház igazgatóját.

— Bocsásson még doctor ur, hogy egy nagy kérelemmel alkalmatlankodom, — kezdte rövid üdvözlés után az igazgató, — de egy közérdekű dologban jöttem közreműködését kikérni.

— Szívesen Úram, — felelte kissé habozva az orvos, — de csakis az esetben, ha annak teljesítése nem ütközik össze hivatással. Különösen pedig, ha nem jár idővesztéssel. Most is egy haldokló gyermekhez kell sietnem tévé hozzá mintegy mentegőleg.

— Éppen ezen ügyben jöttem doctor ur. De nem szándékozom sokáig igénybevenni türelmét s azért rövid leszek.

— Pártainé lemondta az előadást, állítólag gyermeke betegsége miatt. De a közönséget nem lehet ezzel kielégíteni. Botrány keletkeznék a dologból s ez, az én legjobb darabom bukását jelentené. Arra kérem tehát doctor

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

jainál, ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen

influenza után ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.—

kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg az alanti czéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc)

tyát, amelyre a magyar államnak szüksége van, lerombolni nem lehet.

Amott Finnország példája mutatja, hogy a jogot, melyet elvesztett, alkalmadtán visszaszerezni lehet, de az önkény feladott jogot visszavenni nem lehet soha.

A Zeysig-ügy esküdszék előtt való tárgyalásának Pestvármegye megrohanásával való összekapcsolódása arra mutat, hogy a magyar nemzetet teljesen megakarják alázni bizonyos körök, azt a nemzetet, mely eddig a monarchiának legfőbb, legerősebb és legdiadalmasabb támasza volt.

Ezt el nem érik soha.

Sinopeus.

Politikai sakálók.

Nagy vörös plakátokkal csufították el tegnap Nagyvárad utcáit. A szociáldemokraták hívják fel a dolgozó és dolgozni kívánó polgárokat, hogy egyesüljenek a politikai sakálók ellen.

Az ember önkéntelenül megáll a nagy plakátok előtt és keresi, kutatja azokat a politikai sakálókat. Kik lehetnek azok?

Nem kell messzire menni, csak odáig, ahonnan az a plakát kikerült.

A sakál a halottak fosztogatója.

Van nekünk is egy drága tetszhalottunk: a magyar alkotmány. Kimondhatlan nyomor és szenvedést küldötték a négy folyó vidékére, csak hogy megölhessék Rendőrség, csendőrség, katonai lakatosok vonulnak fel a koporsószegekkel. Mindezt csak azért, mert nem akart befelélapadni a német nyelvbe, a német önkénybe.

S mikor azt hiszik, megölték a magyar alkotmányt, a koporsó felett megjelen egy kirakatokra éhes, vérszomjas, fosztogatóra vágyó tömeg.

Valóban, egyesülnünk kell mindnyájunknak a politikai sakálók ellen, mert különben a tetszhalottból valóságos halott lesz.

A politikai válság.

A politikai válságot a két nagy esemény a pesti vármegyeházán végbement botrány és a Zeysig röpirat uralja.

A pesti vármegyeháza ma is ostromállapotban volt, rendőrek és csendőrök tartották megszállva. Laszberg gróf kora reggel felment a vármegyeházára és sorra járta a hivatalokat. Fazekas előbb nem akarta átadni hivatalát, később — úgy látszik a 65-ös bizottság határozata alapján — még is átadta hivatalát. Kaas Ivor bárót, ki a megyebizottságnak is tagja, csendőrök vezették ki a megyeházából.

A vezérbizottság ülést tartott, amelyen természetesen pestmegyei dolgokkal foglalkozott. Határozatát e perczen még nem ismerjük, de az előjelekből ítélve ellehet készülvén az ország, hogy decz. 19-ike nevezettség és erőszakosság dolgában nem sokkal fog elmaradni a decz. 13-ika mögött.

Fővárosi tudósítónk a szombati eseményekről a következőket közli velünk:

Ostromállapot a pesti vármegyeházán.

A vármegyeháza tegnap is ostromállapot képét mutatta. A kapun csak az mehetett be, akit a rendőrtisztek bebocsájtottak. A lépcsőfordulóknál rendőrök állottak, a folyosót szorongós csendőrök szállották meg, a főispáni előszoba toloncházta emlékeztetett. A vezető tisztviselők nem igen mutatkoztak. Fazekas Agoston és Prónay Dezső báró, Bemásky Lajos alispán lakásán találkoztak. A főispán ráírta Fazekasra, adja át hivatalát Römer Róbertnek. Fazekas még csak nem is válaszolt. Laszberg Rudolf gróf az ochsenburgi báró Römer társaságában fölkereste Dubraviczky László tiszteletbeli főjegyzőt hivatalában. Fölcsólitották többszörösen vegye át Fazekas hivatalát. Dubraviczky azonban ezt keréken ölésmegtagadta.

Kaas Ivor báró.

Kaas Ivor báró országgyűlési képviselő, a néppárt egyik legidősebb és leglelkesebb harczosa. Tizenegy óra körül fölkereste Dubravicz-

kyt. Innen Fazekashoz akart fölmenni a második emeletre. A zsoldárok útját állták.

— Utasításom van, hogy senkit, akinek itt nincsen hivatalos dolga, ne tűrjek meg az épületben, mondotta Gersich rendőrfelügyelő.

— Kitől kapta ezt az utasítást? — kérdezte az izgatottságtól reszkette Kaas Ivor báró.

— Römer Róbert alispán urtól.

— Én ezt az urat nem ismerem.

— Erről én nem tehetek! — mondta a rendőrfelügyelő. Felhivom az urat, hogy hagyja el az épületet.

— Ismer ön engem? — kérdezte a képviselő.

— Igen.

— Akkor nem kell magam bemutatnom.

Tehát tudja, hogy képviselő és megyebizottsági tag vagyok.

— Igen és kérem méltóságodat, távozzék, különben karhatalmat veszek igénybe.

A báró felháborodottan tiltakozott, amire a rendőrfelügyelő négy rendőrt parancsolt elő. Az egyik megfogta Kaas Ivor báró karját, aki így szólt a felügyelőnek:

— Csak még néhány szót engedjen szólni.

Ezzel egy újságíróhoz fordult, aki a társaságában volt:

— Mondja meg kérem, Fazekasnak, Agostonnak, hogy őket kerestem, de erőszakkal eltávolították a vármegyeházáról.

Ezzel megindult. Egyszerre odafordult a felügyelőhöz.

Egy rendőr nekem nem elég.

Erre négyen fogták meg az öreg bárót és úgy vitték ki a vármegyeházáról.

Incidensek.

Még több ilyenfajta gyalázatosság fordult elő. Dubraviczky Elek megyebizottsági tagot a tiszteletbeli főjegyző öccsét sem engedték föl a megyeházára.

Némethy Jenő monori szolgabíró is csak nagynehezen juthatott be az iktatóba, ahol hivatalos dolga volt.

Koháry Márton vármegyei iktatót a rendőrség

urat sziveskedjék a művésznőt, férje előtt megnyugtani, hogy a veszély még korántsem olyan nagy, hogy miatta le kelljen mondani az előadást.

Bocsánat igazgató ur! — szólt meg nyugodt hangon az orvos, ebben a dologban én éppen nem igérem meg közreműködésemet. Mi orvosok megfélemlítés érzékétlenek szoktuk lenni némely esetekben. Ezt már a mesterségünk hozza magával. De egy anyának azt mondani: Menj nyugodtan ánnépeltém, s magán hozzágondolni, de előbb csókolj meg utoljára gyermekedet. Nem uram! Ezt még én sem tudom megtenni.

— De doctor ur, gondolja meg, hogy ezer ember érdekéről van szó.

Tudom. Ott legfeljebb az történik, hogy ezer ember nem lát meg egy szindarabot, amelyre már jó eleve készülődött. Itt pedig csak egy gyermek lenne megfosztva attól, hogy édes anyja karján vegye az utolsó lélekzavételét. És én még sem... Hagyjuk ezt uram! Sajnálom, de nem tudom teljesíteni óhaját.

Jól van doctor ur! Kényszeríteni nem

áll módomban. Csak arra kérem, gondolja meg a dolgot. Nekünk nagy szolgálatot tesz vele. Artani pedig nem árt, mert — ne feledjük, hogy az igazi művésznő nem egy gyermeké, nem egy emberé. Ha nem hiszi ezt nekem, tegyen belátása szerint. Ambar ezen a téren talán mégis én leszek a tapasztaltabb.

Az orvos sietett vissza a beteg gyermekéhez. Egész uton az igazgató utolsó szavai jártak az eszébe. Hát ha mégis annak volna igaza! De nem. Hisz az érdekből beszél.

A gyermek halottihalvány arcán már akkor ott volt a két vépiros folt. Az összezsugorodott élet jelképe, körülfigyaszta a halál, dermesztő lehetőségét. Az apa ott térdelt gyermeke ágya mellett, fejét annak paplanára hajtva. A művésznő egyik kezét a beteg homlokára téve, a másikat hanyagul nyugtató dőlésben. Egy pillantás az orvos részéről, erre a képre, egy kevés habozás, s azután szilárd léptekkel megy a beteg ágyához. Megszámítja ütérét. Száztíz. Sietni kell, különben vége mindennek.

— A beteg jobban van, — hallatszik az orvos szava, s nyomában két örömkialtás is hangzik. Mintha ketten az örök árkában kifejezője volt, de az orvosnak mégis olyan különösnek tetszett az egyik.

Tehát mégis van isten az égben rebege boldogan az apa átfogván kezeivel az orvos kinyújtott kezét. Tehát még sincs minden elvesztve! Oh doktor ur, mondja már, hogy meggyógyul a fiám. Hogy nem hal meg ebbe a betegségbe. Egy szavával a világ legboldogabb emberévé tehet.

Igazán nincs veszély doktor ur, — kérdé kitoró örömmel a művésznő. Most 5 óra. Éppen elég időm van még arra, hogy megvizsgáljam az igazgatót, miszerint még sem kell elhalsztania az előadást.

Bizony az kár is lenne, mormogó inkább magában, mint fenhargon az orvos. Ajánlom, hogy siessen Nagyságod a készülődéssel, téve hozzá, hűdégen mert esetleg leül talán maradni róla.

On pedig uram, — fordult most résztevévőleg az apához, — legyen nyugodt, mert itt fogok maradni, míg a beteg állapota teljesen jóra fordul.

LEBOVITS és WEISZ angol divat férfiszabó cég

Lebovits és Weisz angol divat férfiszabó cég NAGYVÁRAD, Fő-utca, zárda-épület.

szives tudomására adja nagybecsült vevőnek és a nagyérlemű közönségnek, hogy az ősi idény legújabb legújatosabb angol divat és fazonok, valamint angol double breasted, a legújabb és legújatosabb legújatosabb... Városi és vidéki telefon sz. 161

letartoztatva és főgályája... tegnapelőtt Lasberg gróf...
Fazekas átadta a hivatalát.
 Déli félegykor Fazekas bement Lasberg gróffhoz s néhány percnyi ott időzés után kijelentette, hogy kénytelen engedni az erőszaknak s hivatalát átadja. Közvetlen ezután meg is kezdődött a főjegyző hivatalában az ügyek átadása. Délben egy óraker a főispán szolgálkával üzenetet küldött az összes tisztviselőknek, hogy gyűljenek össze a nagyteremben, ahol értekezni akar velük.

Kalabriáért.
 Fellívás a magyar nemzet felé és leányaihoz.

Ahol a tisztelettel jellek földönfutókká születtek, hajléktalanokká és megszámlálhatatlanok vallottak kárt életükben, hagyván maguk után özvegyet, árvákat — festi épségükben elvesztve keresőképességeket és vagyonukban, egy élet munkájának és tényeinek gyűjtött eredményében. Alkalabriai földrengés nyomorultjainak érdekében fordulunk a magyar közönségnek mindig nyitott szívéhez.
 Nem idézzük fel a történelmi kapcsok és vonatkozások megkapó láncolatát, amely testvér szeretetben és kölcsönös becsülésben tartott el...
 Az új korban, ebben a mi rettentő lázas és viharos időnkben, amikor az orkán és föld-

rengésszerű evolúciók rázzák meg az emberit...
 A művelt világ megretent szemé a pusztulás...
 Minden adományt elkönyvelnek ketten: az olasz nemzet és a mindenható Isten, aki kísértést bocsát az emberre: az egyike, hogy kipróbálja, mennyit képes eltűrni hozzá való szeretetért; másika, hogy lássa, mint segíti meg azt, akit az ő keze megsújtott.

Pro Calabria elkönyvére.
 A segélykérés...
 Minden adományt elkönyvelnek ketten: az olasz nemzet és a mindenható Isten, aki kísértést bocsát az emberre: az egyike, hogy kipróbálja, mennyit képes eltűrni hozzá való szeretetért; másika, hogy lássa, mint segíti meg azt, akit az ő keze megsújtott.

Becsengettek a művésznő lakásába. Erre a csengétyűszóra mintha feléleszmélt volna az öröm mámorából, a színésznő...
 Bocsássanak meg uraim, de gyermekem nagyon beteg s így korán kell nyugalomra térnem. Legyenek szívesek mentsenek ki ezzel nevemben, a kapu előtt várakozó közönség előtt.
 Az ifjak eltávoztak. A cseléd bevitt a babérkoszorút a szobába. A művésznő pedig megborongva, gépiesen ment előre. Huh, de milyen hideg ez a lakás...
 Benyitott a szobába. Az orvos ott volt az ágy előtt. Hála Istennek. Tehát még él. Milyen kár lett volna elmaradni az előadásról...
 — Jobban van már a gyermekem, kérdé a művésznő, odalépve az ágyhoz, az orvos és az apa közzé.
 Künn óriási éljenzugás keletkezett. Az ifjak elmondták a művésznő üzenetét s a közönség csak most tudta meg milyen áldozatot hozott neki a háladatos színésznő.
 A moraj mindinkább távolodott. Az orvos megvárta míg teljesen elcsendesül minden odakünn — s most már még egyszer ráteszi fejét a gyermek keblére. Azután nyugodt hangon szólalt meg.
 — Imádkozunk asszonyom!

Lajos gróf...
 Rákosi Jenő, Széll Kálmán, Wakerle Sándor dr., Weckheim Frigyes gróf, Zelenski Róbert gróf, Zichy Géza gróf, Batthyány Lajos gróf, Adományokat elfogad a lap szerkesztésége és a Budapesti Olasz Királyi Követség (Világ Nagyjános-utca 1. sz.)

NAPRÓL-NAPRA.

A keresztény nő.
 Nemcsak a családi tűzhelynél, a börtön mellett fontos a keresztény nő hivatala; hanem a mai viszonyok között kiváltképpen megjelentőségű a keresztény közélet egész vonalán. A politikában, a társadalomban, a gazdasági szervezkedésben, az ösztálykülönbség méltóságos részvételében, éppen úgy megvan a maga erkölcsi missziója, mint a magánasszonyoknál. Mindegyiküknek a maga speciális működési körében...
 Valamikor nyolcz tíz évtized előtől a berábi lap tudósítók azzal figyelmeztették a népi párti meggyűléseket, hogy a halálbüntetést az adásukban asszonyoktól toborozták. Nem tudták a tintakazárók, hogy az asszonyok tömeges jelenléte hem hogy létszáma a gyűlések színvonalát, hínómunkákból fokozza hatásukat. Semmi titkolnivaló nincs rajta, a parasztasszonyok a néppártok igen bárgy és önzetlen közreműködésére várják a kijelentésünkre a liberálisok, de künn a nép között affigra tehernek meg.

Az asszonyok a legártatlanabb eszközökkel egy-kettőre környezetük tárgyaivá tennék őket. Kétszerez kétféle, hogy kormányparti fehér népi paraszti sorban bajosan akad. Hanottunk ugyan magyar faluról, rista katolikus, szin magyar vidéken, hozzá még néppárti kerületben, ahol az asszonyok azt kiáltották a nép

Köszönöm! Nagyon köszönöm doktor ur! — mondta megnyugodva az apa. Örök hála rá kötelez le ezzel a szívességgel.
 A művésznő kisietett. Egy negyed óra múlva már vigan folytak a megszakított előadások, az előadás megtartására.
 III.
 — Vn Alszin házi közönsége örömmel üszött. Az egyes felvonások után annyira elhajozták a művésznőt virágokkal, tetszés nyilatításokkal, hogy szinte megakadt az előadás. Sok idő kellett hozzá, míg a virágzapor maradványait eltakarították a színpadról.
 A lelkesedési tető pontját, az autolsó felvonás végén érte el. A nagyközönség, mintegy forrongó tömeg — oly üdkiáltásokba tört ki, amilyet még a színház falai nem hallottak. Ugy látszott mintha soh sem akarták volna eltávozni. Künn az utcán újra kezdődött a zajos élet. A művésznő nő lovait kifogta az aranyifjúság s maga huzta hazáig. A kapu előtt újra felhangzott a tömeg éljen kiáltása. Két ifju kísérté tel a lépcsőn a művésznőt. Kettő pedig vitte utána a nagy nemzetiszínű szallaggal ékesített babérkoszorút. A közönség, igazi művésznőjének.

Becsengettek a művésznő lakásába. Erre a csengétyűszóra mintha feléleszmélt volna az öröm mámorából, a színésznő...
 Bocsássanak meg uraim, de gyermekem nagyon beteg s így korán kell nyugalomra térnem. Legyenek szívesek mentsenek ki ezzel nevemben, a kapu előtt várakozó közönség előtt.
 Az ifjak eltávoztak. A cseléd bevitt a babérkoszorút a szobába. A művésznő pedig megborongva, gépiesen ment előre. Huh, de milyen hideg ez a lakás...
 Benyitott a szobába. Az orvos ott volt az ágy előtt. Hála Istennek. Tehát még él. Milyen kár lett volna elmaradni az előadásról...
 — Jobban van már a gyermekem, kérdé a művésznő, odalépve az ágyhoz, az orvos és az apa közzé.
 Künn óriási éljenzugás keletkezett. Az ifjak elmondták a művésznő üzenetét s a közönség csak most tudta meg milyen áldozatot hozott neki a háladatos színésznő.
 A moraj mindinkább távolodott. Az orvos megvárta míg teljesen elcsendesül minden odakünn — s most már még egyszer ráteszi fejét a gyermek keblére. Azután nyugodt hangon szólalt meg.
 — Imádkozunk asszonyom!

Ah! Egy rémes kiáltás hangzik a szobában. A meglepetés, a düh, a tehetetlen fájdalom felkiáltása ez. Az apa karjára veszi a kisiskét, beczégeti, mintha nem akarná elhinni, hogy meghalt. Kér, könyörög neki, hogy szóljon meg még egyszer, hazudolja meg az örök mulandóság törvényét.
 Néhány percig tart ez az örjngő fájdalom. Most már felfogja lelke a megmáshatatlan valót. Léteszi a kis halottat, odahajítja fejét annak vánkósára s elkezd keservesen sirni. Sirni úgy, hogy az erős idegzetű orvos sem állja ki sokáig. Észrevétlenül elhagyja a szobát.
 A művésznő pedig, aki eddig a megdöbbenéstől szóhoz sem tudott jutni, egyszerre valami égető fájdalmat érzett szívében. Nem tudott sirni, de az a felkét marcangoló fájdalom rettenetes, kint okozott neki. Egy pillanatig.
 A másikban odatévedt véletlenül pillantása a babérkoszorura s aztán elkezd csendesesen sirni s is, de előbb megigazitotta a nemzetiszínű szallagot, melyet az ügyetlen cseléd a koszoru alá gyűrt gondatlanságból!
 Milyen kár is lenne azért a finom selyemszallagért.

Ertesítés.
 Tisztelettel hozom nagybecsű megrendelőim és az uri közönség tudomására, hogy előnyösen ismert közönség rendelkezésére. Modern szabásom, izléses munkám és mérsékelt árain ismeretek már az uri közönség előtt. Vagyok kiváló tisztelettel:

szabó-üzletem
 Bémer-térre, Gráf Gyula és Vidor Manó czégek mellé helyeztem át, hol is valódi angol és skót szöveti különlegességeim dus választékban áll az ur.

Ifj. Erdős Albert — uri szabó —
 Bémer-tér, Poyárn-ház.

párti jelölt programbeszédébe, hogy mult választáskor az uruknak vett csizmát a kormánypárt, most meg nekik kell. Aki megveszi, arra szavaz az uruk. Ilyen szégyentelen falu azonban Dunántul, ahol ez a história történt, száz közül sem akad öt. Ez a szóban forgó is azért lett ilyen, mert a bukott liberális jelöltek korrumpáltak.

Dunántul, valamint a felvidék katolikus falvaiban általában azt mondják az asszonyok, amit az idej választási kampány folyamán Zalában hallottunk egy eldugott, boldog göcseji falucskában.

Ha jobbparti lesz az uruk, velük egy tálból nem eszik. Baranyában ezélt kilencz esztendővel azzal bocsájtották utnak embereiket a menyecskék a választás hajnalán, hogy oda szavazhatnak, ahová nekik tetszik. Ez tehát a carte blanche.

Jött azonban a klauzula. De: aki a kormánypártra szavaz, sódrófával várja haza a felesége. Az akkor elbukott ellenzéki jelölt azóta besonfordált a kormánypártba. Hej, most próbálna elmenni a pécsvárad kerületbe!

Előre is figyelmeztetjük szabadkőműves jóakaróinkat, e sorokban ne igyekezzenek nagy gandiummal korpusz deliktit fölfödözni. Micsoda badarság, mikor a zsidó sajtó papi fanatizmusról firkál. Kell is a magyar paraszt asszonyt — fanatizálni! Ugyan melyik ékes-szóló, fanatizáló pap, vagy világi tudná teszem az egész országon híres kiskanissai asszonyokat kormánypárti kortesekké fanatizálni?

Erre mutasson nekünk valaki példát, akkor készpénznek vesszük a zsornárok dajkameséit. Ahol a nép önértetes, ahol az urak agyon nem korrumpáltak, ott még a kormánypárti főkortes felesége, leánya is mind ellenzéki szokott lenni rendszerint. Hát ezeket ki fanatizálta? Hiszen házukban volt a liberális kortestanya.

Eddig sem kellett a kormánypárti szabad-elvű rendszer a keresztény magyar nép asszonyainak leányainak. Most, hogy megbukott s maholnap talán ellenzéki lesz kénytelen-kelletlen, még kevésbé kell. Így gondolkoznak a paraszt asszonyok ott, ahol a nép szervezett, öntudatos, hitéért, meggyőződéséért, mindenkor, mindenütt sikra szállni kész.

De mit látnak például legutóbb a két bihari választáson? A falvakból bejött egy csomó lány. Végig táncolták mind a három tábor. Attól függött, hol szól, vagy hol szólt szebben, jobban a muzsika.

Bánták is azok, ki győz. Tudták is nagyon, mi különbség a három jelölt programja között. Ilyen asszony néppel persze nem sok becsületet vallhat a kortestábor.

Mit akarunk ezekkel a képekkel? Például kívánjuk állítani a magunk társadalmá elé. Ha az egyszerű osztályok — gyöngéd nevében ennyi ügyszeretetet és lelkesedést tapasztalhatunk, mennyivel több buzgalmat várhat és követelhet akkor a jóügy a művelt keresztény nőktől. Ami azt illeti, nem is lehet e tekintetben panasz. Sok történik az országban a keresztény szociális alkotások mezején, ahol

a munka, a siker oroszlanrésze a keresztény urinőké.

Eszünk ágában sincs közéleti tevékenységet követelni a családi tűzhely rovására. Isten mentsen az ilyen fonák szerepléstől. Csak annyit mondunk, hogy ma már nem érik be művelt nő köreink azokkal a hagyományos négyzeti akciókkal, amelyek fölöttébb általánys, szintelen körben mozognak. Manap a politika, a társadalmi élet, a keresztény-sajtó és irodalom, a cselédkérdés, a női munkás szervezkedés szolgálatában kiváló női erők apostolkodnak. Nos, ilyen példák követését szeretnők ebben a városban és ebben az egyházmegyében a meglevőnél jóval nagyobb mértékben és arányban látni.

Pestvármegye abonyi választókerületében az idej télen, a választások után a kocseri polgárok alapítványt tettek a plebánián, amelynek kamatait lányok kapják, hogy majdan jóérzésű hazafiakat neveljenek. Megható intézkedés volt ez, méltó az elmélkedésre.

Ma, amikor városunk egy praktikus uton haladó katolikus egyesületében éppen a keresztény nő jogi helyzetéről esik szó, mi is medítálunk ezeken a kérdéseken. Olyan női generációt neveljünk mi is a templom, az iskola és a katolikus intézmények útján, amely mig egyrésztől megállja a helyét a nyilvános életben is, ugyanekkor másrészt bátor, jellemes férfiakká képezze gyermekeit anyaszentegyházunk és édes magyar hazánk javára. (h)

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

November 26., 28. Előadás a Katolikus Leányegyletben.

Nov. 26: Földmivelők körének táncmulatsága.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket: **hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek,** hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

A műgyetemet bezárták.

Az egyetemi ifjuság a fővárosban hazafias lelkesedéssel tüntetett tegnap a vármegye ellenzéki és tisztviselői mellett. A tüntetést megzavarta és elmergesítette a rendőrök vérlázító brutalitása. Ez a botrányos föllépés aztán oda fejlesztette az eseményeket, hogy a *József-műgyetemet bezárták.*

A részletekről következőket mondja el fővárosi express-tudósításunk:

Tegnap délelőtt 11 órakor gyülekezett az egyetemi ifjuság a tudomány egyetem aulájában, hogy testületileg felvonuljon s üdvözölje Prónay Dezső bárót, Fazakas Agoston s a többi tegnapelőtt brutális rendőri kezektől illetett pestmegyei urakat. Az ifjuság átvonult ezután a műgyetemre, hogy csatlakozásra szólítsa a műgyetemi ifjuságot. A csatlakozás megtörténte után nagy csapatokban hullámozott a halgatóság a műgyetem kertjében a kapu

felé, mely előtt künn az utcán, valamint a Múzeum-körut másik oldalán is már lovasrendőrök álltak készenlétben.

A kapun belül Viola ifjusági szónok még egyszer ismertette a gyülekezés célját s amint beszédét betejezte, a kapun lovasrendőrök vágattak be rohamban kivont karddal az ifjuságra; óriási lármával és kiabálásokkal az ifjuság egy része oszladozni kezdett, egynéhányan — átjáró lévén a kert azon része, idegen emberek is voltak a tömegben — futásra vették a dolgot. A rendőrök belevágtattak a csoportokba, gázoltak s kardlapoztak. Az ifjak botokkal s kövekkel védekeztek. Többen megsérültek. Az ifjuság eloszlott, a rendőrség pedig ismét felállott az utcán. Ekkorra az utcát is ellepte a közönség. A műgyetem ajtaját bezárták. A bennrekedt ifjak a Múzeum-körutra tekintő erkélyre húzódtak. Onnan két arra lovagló rendőrt kövekkel megdobáltak, mire azok az utcát sűrűn ellepő közönség gunyakacaja, tapsa s füttye között elvágattak. A láрма növekedtével ismét közbelépett a rendőrség, mire a betorlaszolt kertkapu mögöl közáporral megdobálták a lovasokat, kik rémülten vágattak szerte-széjjel. Most már gyalogos rendőrcsapatok is voltak jelen, a kaput befeszítették s gyalogosok, lovasok nekivetették magukat az ifjuságnak. Állítólag egy lövést is eresztettek a rendőröknek. Több ifjut letartóztattak. A műgyetemet bezárták.

Az izgalom és elkeseredés általános. A sajnálatos következményekért egyenesen a rendőrség provokáló föllépését terheli a felelősség.

* **A polgármester egészségi állapota.** Rimler Károly polgármester állapota, mint örömmel értesülünk, — napról-napra javul. Tegnap reggel már felkelt, rendesen felöltözött s családja körében ebédelt s az egész napot környezetükben töltötte. Kezelő orvosainak véleménye szerint 2—3 hét múlva remélhetőleg átveszi a város ügyeinek vezetését. Egyelőre nem utazik el a polgárnagy utókurára, hanem majd csak január végén vagy február elején szándékozik a délvidékre menni néhány heti tartózkodásra.

* **A szent Vincze-házak ünnepe.** Holnap hétfőn kedves, családias jellegű ünnepet ülnék a Szent-Vincze-házak. Ma tartják az érem-ünnepet. Ez alkalomból a nagyváradi rendházak kápolnáiban holnap reggel hat órától kezdve minden órában szent misék lesznek, a s legméltóságosabb Oltáriszentség is egész napon át ki lesz téve.

* **Megekarják adóztatni a villanytelepet.** Mint értesülünk, a nagyváradi kir. pénzügyigazgatóság közelebb kellemes meglepetéssel fog kedveskedni Nagyvárad városának. Pfuhl Agoston pénzügyigazgató helyettes most szerzi be az adatokat, hogy Nagyvárad város villamos telepét megadéztassa. Az elmúlt évben úgy tédjük, 20,000 korona volt a villamos telep jövedelme, de ezzel szemben nem vettek semmit a gépek, felszerelés stb. kopására, elhasználására, pedig ha a kereskedelmi törvény rendelkezéseit szigoruan keresztülviszik, ezen a

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségű vásznak és síffonok, véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek kész fehérműek, ugyszintén mérték vagy minta szerint is. Szőnyegek, tüggönyök, ágy- és asztalterítők. Paplanok és matracok, valamint mindennemű mosóárak, u. m.: kreton, batist, zephir és színes vásznak a legjutányosabb olcsó árak mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők. Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelések, o o o o o vidékre bérmentve küldetnek. o o o o o

!!! Legmegbízhatóbb bevásárlási hely !!!

STROHMAYER PÁL áruháza

Telefonszám: 166. Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám. Telefonszám: 166. az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott ákra.

czimen nagyobb összeget kellett volna leírni. Adóalá eső jövedelme tehát nem volt a telepnek. Majd meglátjuk, mit tud kisütni a kir. pénzügyigazgatóság. Legfeljebb odakényszerül a város, hogy a jövedelem összegének megfelelően leszállítja a villamos világítás árát.

* **A Sas és Zöldfa eladása.** A legutóbbi városi közgyűlésen Nagyváradi város törvényhatósági bizottsága a Sas és a Zöldfa szálloda eladásának a kérdését levette a napirendről. A közgyűlés ezen határozata ellen dr. Fodor Gyula ügyvéd tegnap telebbézzést adott be. Kifogásolja, hogy egyszerűen határoztak a napirendre térés felett, holott csak névszerűtlen szavazással lehetett volna döntenie a kérdésben, mivel a tárgysorozatba fel volt véve a két épület eladása. Serelmes továbbá azért is a határozat, mert a város érdeke, hogy a kérdésnek melyik megoldási módja a legelőnyösebb a városr., s belemehet-e a redontépitésével járó luxus-kiadásokba.

* **Uj nyilvános kórház Nagyváradon.** A nagyvárad orth. izraelita szent egyesület díszes új kórházat építtetett a régi helyére, amely a modern orvostudomány minden kellékével fel van szerelve. A kórháznak állandóan három orvos van. A belügyminiszter a kórházat felülvizsgáltatta s a tapasztaltak alapján a kórháznak megadta a nyilvánossági jogot. Együttal a miniszter az országos betegápolási alap és az államkincstár terhére ápolta, valamint a külföldi betegek után a napi ápolási költséget az 1906 évre 1 kor. 50 fillérben állapította meg. Együttal a kórházat Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának felügyelete alá helyezte a belügyminiszter s erről a várost értesítette.

* **A Kath. Legényegyesület előadása.** A Nagyvárad Katholikus Legényegyesület példás iparkodással folytatja magas nívón álló téli előadásait. A mai est kiválóan színesnek, melegnek, hangulatosnak ígérkezik, anélkül természetesen, hogy a komoly keresztényszociális cél kidomborítását elmulasztaná. Az előadást ezuttal *Helco Valér* dr. görögkatholikus székese gyházi segédlelkész tartja *„A nő jogi helyzete a keresztény házasságban”* czimen. A tartalmasnak, érdekesnek ígérkező előadás szavaltat vezet be, utána pedig énekszám következnek. *Zsivánovics* Rózsika Gáspár Imrének *„A nőnek sorsa az imádság”* című szubtilis költeményét szavalja az előadást megelőzőleg. *Makovicsné Krupka* Erzsike urasszony az *„Ó áldott Szűsanya”* kezdetű régi magyar Mária-éneket adja elő *Markovics* Sándor harmónium kísérete mellett. Az este ezuttal is 5 órakor kezdődik. Az előadáson tagsági igazolvánnyal, vagy egyesületi tagok kíséretében lehet résztvenni. — Esti 8 óra után az egyesület Katalin-kolont rendez.

* **Házasság.** *Felinek* Géza városi könyvelő, tartalékos tűzérhadnagy tegnap vezette oltárhoz a berettyóújfalui plebánia-templomban *Benkő* Ilonkát. Az esketést, amely legelső volt az új templomban, *Palotay* László praelátus, apátkanonok végezte, aki szép beszédet intézett az ifju párhoz.

* **Szabályrendelet a csatornázásról.** Nagyvárad város jogügyi szakkbizottsága a múlt héten kezdte meg a csatornázási szabályrende-

let tárgyalását, de az oly nagy terjedelmű, hogy csak a 37. §-ig jutottak el. A szakkbizottság tegnap folytatta s be is fejezte a szabályrendelet tárgyalását, amelyen több igen lényeges változtatást tett.

* **Kitüntetett nagyváradai műkertész.** A szege di Crysanthemum kiállításáról tegnap érkezett meg a jury jelentése Nagyváradra, a melyben *Farkas* József helybeli műkertészeti telep tulajdonosnak az állami érem és a magyar műkertészek országos kertészeti egyesülete által felajánlott díját, az 50 koronás aranyérmét adományozta.

* **Felolvasó ülés a Szigligeti-Társaságban.** A Szigligeti-Társaság ma vasárnap délelőtt 11 órakor a kir. katolikus jogakadémia dísztermében felolvasó ülést tart a következő műsorral:

1. Az arató halála. — Magali. (Költemények *Frederi* Mistral-tól). Fordította és felolvassa *Hajós* Izsó a Társaság rendes tagja. 2. Az idealizmus ébredése. Irta a Társaság egy rendes tagja. — Felolvassa dr. *Márkus* László a Társaság rendes tagja. 3. A kis lengyel leány. (Rajz.) Irta és felolvassa *Homonnai* Albert a Társaság rendes tagja.

* **Vunosi dalaiból.** Elpusztíthatatlan vénajú kupléénekesünk a következő csirizes jellegű dalokkal örvendeztette meg szerkesztőségünket:

A kalucsni.

Elmerengve az új aszfalt sík felületén,
Azt hívém, hej sok cipész most rutul tönkremén,
Láttam aztán, műhelyekben most is annyi varr,
S ráadásul fölvirult a sárzipő-ipar!
Csuf, csuf csakugyan a dikiceses tincs,
Nodehát van-e nép, hol ilyesmi nincs?
Van-e hely, hol az ár nem ismeretes,
Ej haj csunya ár, hess, hess, hess!

A suszterek.

Soha nem jó Váradunkra olyan szép idő,
Hogy ne lenne szükséges a jó erős cipő,
Susztereink kurjongatnak: ez a jó világ!
Soká éljen, s működjék az Aszfalt-társaság!
Csuf csuf csakugyan kulimászos tincs
Suszterek részire valóságos kincs,
Az ilyen burkolat nagyon kenetes
Ej haj kulimász, hess, hess, hess!

A diploma.

Híre járt, bár mosolyogtunk többször ez alatt,
Hogy remekbe készül az új aszfaltburkolat,
Magyar Aszfalttársaságunk büszke is lehet:
Suszterektől kapott ékes díszoklevelet!
Csuf, csuf csakugyan okleveles tincs
No de hát van-e hely, hol ilyesmi nincs,
Hely, ahol sok csacsi nem okleveles?
Ej haj diploma, hess, hess, hess!

Alkoholisták.

Antialkohol-gyűlésre senki sem megyen
Mig bakar terem a sok szép váradai hegyen,
Piruljon is, mint leányarcz mindig édesen,
Nem kell itt víz, nem bizony, az aszfaltunknak sem!
Csuf, csuf csakugyan az a vizes tincs,
De hogy itt lábrakap olyan ugyan nincs
Lábra víz, szájra bor csak ez a hely-s,
Ej haj vizital, hess, hess, hess!

* **Névváltoztatás.** *Seidenfeld* Géza nagyvárad lakos vezetéknevét *„Székely”*-re változtatta.

* **Halálozás.** Részvétel vettük a következő gyászjelentést:

Kolontáry Dezső úgy a saját, valamint az összes rokonok nevében a benső fájdalom le-

sújtó érzetével tudatja szeretett jó nejeének, *Kolontáry* Dezsőné szül. kövesdi Szarka Józsa állami tanítónőnek folyó évi november hó 25-én hajnali fél 3 órakor, életének 23 ik évében, boldog házasságának 4-ik havában, a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai a róm. kath. egyház szertartása szerint f. hó 27-én délelőtt 11 órakor fognak Magyar-utca 20. sz. a. háztól az újvárosi központi temetőben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 28-án d. e. 9 órakor fog a Szt. László templomban az Egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, kartársai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1905. november 25. Áldás és béke poraira! Id. *Kolontáry* János és neje szül. *Mayer* Jolán apósa és anyosa. ifj. *Kolontáry* János, *Kolontáry* Margit sógora, sógornője, *Kövesdi* Szarka Ákos, kövesdi Szarka Albert és neje szül. *Kovács* Irma, kövesdi Szarka Emma, kövesdi Szarka Anna, kövesdi Szarka Sándor testvérei, illetve sógornője.

* **Elég az eső már.** A napokig tartó esőzés a Körözs vizét is megdagasztotta. A zavaros, piszkos ár egész szélességben ellepte a medret. Az egész Körösvölgyön végig húzódott az esőzés, még nagyobb mértékben, mint nálunk. Most már elég volna az esőből, mert a két hét óta szomjas föld jól megázott már.

* **Időjelzés.** A magy. kir. központi meteorológiai intézet időjelzése november 26-ára: enyhe, száraz.

x **Rheuma, köszvény, csont és izomszaggatás** ellen legbiztosabb hatása van a *Citosan* nak, kapható a *„Kigyó”* gyógyszer-tárban, Nagyvárad, Bémer-tér és a *Vadász-féle* Drogueriában. Ára 90 fillér.

x **Igazán bámulatot kelt** mindenki ben az a hatalmas, nagy, szépen és izlése sen összeválogatott raktár, ami most az őszi újdonságokból felvan halmozva *HAASZ MANÓ*, kézmű és divat áruházában, Nagyvárad, Zöldfa-utca elején s mondhatjuk minden különös érdek nélkül, hogy a **legolcsóbban** ottan lehet vásárolni, mivel ottan van a legnagyobb forgalom, úgy, hogy sokszor látjuk, midőn a jó ismerős vevők önmaguk is segédkezett nyujtanak a kiszolgálásban. Tehát e szép raktár megtekintését és és az árak iránti érdeklődésüket senki se mulassza el.

x **Sok ezer szenvedő** nem veheti igénybe, vagy az évszak alkalmatlan volta, vagy a nagy költségek miatt a marlsbadi és marienbadi gyógyforrásokat belső bajainak orvoslására; mindezen akadályok ma már nem gátolják a sikeres gyógyulást, mert a *Schmidt-hauer-féle IGMÁNDI* keserűvizben egy oly hazai ásványvizünk van, mely a külföld hírneves forrásait nem csak pótolni képes, de gyógyhatásában azokat tetemesen felül is mulja. Az igmándi keserűviz eddig az egyedüli, melyben tudományos alapon a rádium jelenléte mutatott ki, s ezen nagyjelentőségű felfedezés nyujtja magyarázatát azon csodálatos gyógyerőnek, a mely ezen ásványvizben rejlik. Mint ivó kura otthon bármely évszakban reggelenként fél pohárral használva, kitűnő eredménnyel használható gyomor, bélés vér-bajokban, úgy elkövéréds, szívelhájásods s az azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépda-ganat, czukorbetegség, aranyér, czuz és köszvénynél, vérbőségnél s egyéb belserveszeti bajokban, kiválóan nagy értékű, mint ez idő szerint a legjobb természetes és ártalmatlan hashajtó. Az ign gyógyszer-tár és üvegben is 30 f

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle radio-activ
Használata valódi áldás gyomor-bajosoknak
és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz radium tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett fel nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. — Főszétküldés a forrástulajdonos: *Schmidthauer* Lajos gyógyszerésznél, Komár minden jobb gyógyszer-tár és fűszerüzletben, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. Az egyedüli természetes keserűviz, a

Igmándi keserű

x **A közönség érdekét** mozditotta elő **TESZLER SIMON** helybeli posztónagykereskedő, hogy engedve t. vevői általános óhajának, *posztónagykereskedését szabászati teremmel* bővítette ki. Kiváló képzettségű és a fővárosban, valamint külföldön bő tapasztalatomat szerzett szabászt szerződttetett, ki a legdivatosab faconok készítésével a legkényesebb izlést is kielégli, s így bárki *egyhármadrésnyivel olcsóbban*, mint bárhol másutt szerezheti be a legfinomabb angol és scott kelmébből ruhaszükségletét. Egy egyszerű levelezőlapon közölt kívánságra dus collectióját bármikor rendelkezésre bocsátja s azt választás megejtése végett bárhova elküldi.

x **A Lloyd kávéház** kellemes helyiségében ma este *Miklós* elsőrendű cigányzenekara hangversenyez. Jó italok és figyelmes kiszolgálásról gondoskodva, szives pártfogást kér tisztelettel *Kurtág Dezső* kávé.

F ü s t.

... Katalin.

Na igen! Ne tessék úgy olvasni, hogy Katalin füst, sem úgy, hogy Füst Katalin. Egyszóval azokról a Katalinokról van szó, a kik eredeti bűnűktől való megtisztulásukkor ezt a diszes nevet kapták.

Tegnap a parfümös illattal telt bálteremben csak úgy kábult az ember. A bevezető bálók. A *Katalin-estély*. Aztán jön a többi. De most még a Katalinok vezetnek. Városunkban igen sokan hallgatnak erre a névre. Apró piciny babák és eladó lányok *Katalinok, Katinkák, Linkák*, később *Katák* vagy *Katók* s még később — jobb arról nem is beszélni. Így szebb. Így szebb, így több benne a poézis. Legyen az szőke vagy barna, magas vagy alacsony, mindegyikben van valami vomás, a mely rokonszenvesse teszi. Ez a vonás — a fiatalság.

Később? — öreg, megtört anyókák, a mikor így a falevelek hullása idején leülnek a kályha mellé s beszélnek — az unokáknak. Ebben is van poézis, ebben is van rokonszenves vonzás. Ez a vonás — az öregség.

Egyik munkatársunk 4 órakor reggel talpon volt, hogy összes Katalin ismerőseit felkeresse. Fogadott magának három, — magyarul *konflist*. Egyik hordozta délelőtt 11 óráig, a másik délután 4 óráig, a harmadik esti 10 óráig, amikor is a Katalin-estélyre tért be. Hogy hány Katalint keresett föl, annak csak a koflis ló a megmondhatója. Mind a három végelgyengülésben szenved. Ugy hiszem, hogy a Katalin napokat nemcsak a szalonokban tartották meg. Legyünk demokratikus érzelmeik, s ismerjük el, hogy vannak ennivaló édes szobaciczusok, konyha-cselédok, megtermett szakácsnők, a kiknek hosszúsági és szélességi tengelyök megkülönböztethetetlen. Ezeknek vannak muzuskáik, gyugyskáik, mókuskáik és sok mindenféle — *dik* civilizben, avagy uniformisban.

Említett munkatársunk fölkereste *Katalint* is, tetszik tudni Katalint az orosz császárt. Katalin nyájasan fogadta munkatársunkat. Mindjárt be is mutatta az ott levő *Germain* hadnagynak (illetve most már kapitánynak) és bájos nevének *Anice* öngyászának, aki kis babáját is magával vitte, hogy hódolatukat együttesen mutassák be. Munkatársunk ott találta *többé-kevésbé Szatyit* is, *többé-kevésbé Kovács* Tivadar ballettmestert is, aki többé-kevésbé arról fog tárgyalni, miként lehetne az orosz udvarnál kánkánt s magyar toborzót táncolni. Munkatársunknak sikerült megtudni, hogy az udvarban Kinizsi Pál szerepét a »Csepürágók Herkulése« fogja kreálni, fogai között tartva Fejérváryt, miközben két kezében Kristót és Laszberget tartja üstökénél fogva. És hogy a kép teljes legyen — a jelenlegi kormány az ujonnan kinevezett és kinevezendő főispánok fejeiből raknak asztalt, amelyet a téglaszínű lóbogókkal terítnek le.

Minden esetre kérem, ne mondják ezt el senkinek. Tetszik tudni munkatársunk bizalmasan mondta el nekem. Munkatársunknak bizalmasan mondta el Kovács, Kovácsnak bizalmasan mondta el a munkatársunk, a munkatársunk — egyik csöndes mulató helyen közben.

Az orosz czári palotában megjelent Mária Terézia is. Mélyen fájlalja Lengyelország fölözését még mindig. Most is könnyezve beszélt, mint kellett neki kényszerűségből hozzájárulni Lengyelország fölözéséhez.

Nyilatkozott a jelenlegi állhpotokról is. Kaczkiasan vágta ki: — a magyarországi öregekkel és agyalágyultakkal szeretnék összejönni. Majd meg tánczoltatnám én őket, amihez Katalin — nagyot kacscintott.

Na hallottak ilyet! — Ez a Kati, a cseléd oly éktelenül dudolja a maga nótáját: Kati gyere ki, Kati nem jött ki, — hogy képtelen vagyok irni tovább.

Na még egyet. Erdélyben, Szamosujvárt, az örmények magyarországi hazájában a Katinál csak a *dálauzi* több. Ilyenkor vannak páciban a Kresztafok. (Nem Kristofék.) Bezárják a batat s mennek gratalalni azoknak az ermeny lányoknak, akiknek arcbüreknél csak a dalauri lehet barnább. De szökíti őket — csengő ezüst tallérok nagy garadája.

A mikor az egyik kérdezi: — Há ná, ná?
A másik teleti: »Menjek a Katalinához. Ott aztán beszéd sokat s fujja, fujja:

Juppa, juppa Katalina . . .
Juppa, juppa Katalina . . .

Na tessék. A sokat szaladgált munkatársunk e nótát altató nótának vélte s . . . elaludt. Szegény bohó fu. Hadd aludják. A cigarettája kihullott a szájából. Még füstöl, füstöl — s kialudt.

Végül mindazoknak a Katalinoknak, akikhez munkatársunk nem juthatott el, az ő nevében kíván boldog névünnepeket

Tankréd.

IRODALOM.

A miseruha (casula). Irta dr *Némethy Gyula*. Ara 2 korona.

Minél szűkebb körre szorítja vizsgálódásait a tudós, annál alaposabb lehet munkája s annál szebb eredményt érhet el; olyat, a mely a tudományt előbbre viszi s a melyre a tudós, mint önálló munkára joggal büszke lehet.

A komoly tudományos műveknek ebbe a kategóriájába tartozik dr *Némethy Gyula* fent jelzett műve is.

A miseruha ugyan a legfontosabb öltözet darab, a melyet a miséhez használnak, de elvégre is csak egy ruha darab; hogy mily fontos azonban ez a ruha darab, mutatja az érdekes történelmi fejlődés, a melyen a casula átment.

Hangyaszorgalommal gyűjtötte össze *Némethy* a miseruhára vonatkozó adatokat s azokat a tudós biztos ítéletével csoportosította. Végig vezet tanulmánya első harmadában a casula egész történetén, kezdve annak eredetétől egészen napjainkig. Kiválóan érdekessé teszi ezt a részét az a körülmény, hogy a szerző a magyar casulákat mindenütt külön kiemeli és mutatja, mintegy annak illusztrálására, hogy a magyar katholicizmus története is felmutat a világ egyház történetében is méltó helyet elfoglaló casulákat.

A könyv második része a miseruha liturgikájával foglalkozik.

Részletesen tárgyalja a szerző a miseruha alakját, anyagát, színét, díszítését, díszítési mintáit, himzését és megáldását. Aprólékos gondolat, mindenre kiterjedő figyelmes részletezéssel dolgozta ki a szerző művének ezt a részét, a melyben a maga nemében maradandót, a tudománya további munkálói számára nélkülözhetetlen forrásmunkát alkotott.

A tudományos vizsgálódáshoz a költői lendület is járul a könyv harmadik részében, mely a miseruha szimbolikájának van szentelve. Köl-

tői ihlettel ír *Némethy* azokról az eszmékről érzelmekről, emlékekről, hangulatokról, a melyeket a miseruha az emberben ébreszt és táplál. Ez a színesen, hangulatosan megírt rész fejezi be a 170 oldalra terjedő kötetet, melyet minden tekintetben hittudományi irodalmunk nyereségének kell minősítenünk, s melyet igazán jó lélekkel ajánlunk az érdeklődők figyelmébe.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: d. u. Lőcsei fehér asszony, este; Cranadai vőlegény, (operett ujdonság.)

Hétfő: Granadai vőlegény A.

Kedd: Ifjuságunk (ujdonság) B.

Szerda: Ifjuságunk C.

Csütörtök: János vitéz A.

Péntek: Lear király (Vörösmarty emlékére) B.

Szombat: János vitéz C.

Vasárnap: d. u. Gésák. este Parasztecsület (R. Keményffy Gizella vendéjátéka.) Pílangó kisasszony (bérletszűnet.)

Tavaszi.

A színházi jelentés *Bombay* Gusztáv első nagyobb szerepét jelezte ebben a darabban. Nem akarjuk őt senkivel összehasonlítani; annyi tény, hogy alakítása sok derűtséget keltett s ez sikert jelent. Maszkja pompásan sikerült s ha jó mesterei lesznek, egészen ügyes komikussá nőheti ki magát. Eredetisége még nincs sok, de tanulni képes.

Székelgy Gyula nem tudja megállani a helyét szalonszerepekben; mindig érzik rajta valami erőltettség. Ugyanezt éreztük tegnap *Bárdos* Irma alakításán is.

Annál jobban sikerült *Aradi* Aranka szobaleánya; pompás humorral, pazar jókedvvel játszott s minduntalan derűtséget keltett, kivált az első felvonásban. Hasonlóan sokat kaczagott a közönség *Bérczi* kifogyhatlan humorának is. Kisebb szerepekben *Tihanyi* és *Hidy* Irén tetszettek.

Leghatásosabb a III. felvonásbeli balet volt, a melyért *Bércziné* kapott sok, megérdemelt tapsot.

Annál jobban kitűnt ez mert egyébként a III. felvonásban a rendezés helyét rendetlenség pótolta.

A mai előadások. Operett premiér lesz ma a színházban, eredeti magyar operett, a »Granadai vőlegény« kerül bemutatásra, melynek szövegét *Martos* Ferencz, zenéjét pedig *Bahnert* Leó fiatal zeneszerző írta. Az új operettet a Népszínházban adták először a múlt szezomban. Az előadásban részt vesz az egész operett-személyzet. Délután a »Lőcsei fehér asszony«-t ismétlik meg félhelyárok mellett.

A hét műsora. A mai operett ujdonság kerül holnap másodszer színre, míg kedden az általános érdeklődéssel várt *Capus* féle drámát, az »Ifjuságunk«-at mutatja be a drámai személyzet és szerdán megismétli. Csütörtökön és szombaton »János vitéz« lesz műsoron érdekes szerepváltozással. Előbb *Aradi* Aranka játssza a czimszerepet és *Gerlaci* Hermin Iluskát, szombaton megtolditva. Közben pénteken *Vörösmarty* Mihály emléket üli meg a színház, születésének évfordulóján »Lear király« kerül színre a költő jeles műfordításában. Vasárnap vendége lesz a színháznak. R. *Keményffy* Gizella opera-

énekesnő mutatkozik be a »Paraszt becsület« Santuzzájában s ugyanekkor felelevenítik a Pillangó kisasszony»-t, melynek czimszerepét Gerlaki Hermin játssza. Délután a Gésák»-ban fog szórakozni a publikum.

Igazságszolgáltatás.

A Zeiysig-ügy.

A tárgyalás második napját tegnap délelőtt tíz órakor kezdette meg Zsitvay Leó elnök.

A tanúk beláthatatlan sokaságából érdeklődés kísérte Weiss Juliának a Budapesti Tagblatt felelős szerkesztőjének vallomását. — Az Ujság a szerzőségről gyanúsította Weisst, amiből aztán sajtópör is származott — Weiss határozottan kijelentette kihallgatása folyamán, hogy Fekete József a röpiratügy rendezője abban az időben naponta érintkezett Kristóffyval a Margitszigeten. Mindennap beszélt Fekete a belügyminiszterrel, a mit Weiss bizonyítani is tud. Ez a vallomás messzemenő kombinációkra adott okot. — Kihallgatták még többek közt Ágai Béla drt az Ujság ság segédszerkesztőjét, Ludwigh Rezső dr ügyvédjelöltet, Szemennyei Kornél fővárosi tisztviselőt, Margitay Zoltánt, Gehard Ottót. A hosszas bizonyítási eljárás betejezte után Geguss Gusztáv dr főügyész helyettes, közzvándó két kérdés föltevését indítványozta. Első a felség-sértésre, második a királysértésre vonatkozik.

Itéletre csak a hajnali órákban kerül a sor.

Két esztendő husz krajozárért. Mohácsi-Balogh Kálmán cigánysuhancz, kissé pityókosan elvett erőszakkal 40 fillért az ország-uton Feltóti János biharpüspöki gazdától. 20 fillért vele levő Kiss Sándor cigánylegénynek adott. Tegnap tárgyalta ügyüket az esküdtbiróság. A vádhatóságot Gáthy Bálint alügyész, a védelmet Papp János és Némethy Ferencz képviselték. Mohácsi-Balogh Kálmánt rablásért két évi börtönrre, Kis Sándort orgazdaságért 14 napi fogházra ítélték.

MULATSÁG.

Katalin estély.

Tegnap este tartotta meg a biharmegyei és nagyváradai nőegylet Katalin estélyét. Jólátunk az ezt sikerére vonatkozólag, beteljesedett. Az öreg Fekete Sas nagyterme ismét megtelt a megjelent urak és hölgyek alkotta koszorújával. Ott volt városunk intelligenciája teljes számmal, hogy egy kedves és kellemes est eltöltésével előre mozdítsák, a nőegylet üdvös munkálkodását. E második estély fényes sikere is a nőegyletnek annak kiváló elnöknőjének, özv. Des Escherolles-Kruspér Sándornénak buzgó fáradozását méltatta.

Notabilitásaink közül ott láttuk: Csanády Arthur altábornagyot, br Karg János ezredest, Vivenot ezredest, dr Fráter Imre kórházi főorvost, Des Escherolles Kruspér Sándor és Gilbertet, dr Molnár Imrét.

Jelenvoltak továbbá:

Asszonyok: Özv. Des Escherolles Kruspér Sándorné, dr Fráter Imréné, Szokoly Tamásné, Czifra Geróné, Csanády Arthurné, br Karg Jánosné, Des Escherolles Kruspér Sándorné, Schwartz Gézané, Kohn Sámuelné, Fleischer Ignáczné, Moskovits Miksáné, özv. Polgár Gyuláné, Krausz Gyuláné, dr Molnár Imréné, Hegyessy Mártonné, Rutter Emilné, Geizinger Gyuláné.

Lányok: Mártonffy nővérek, Csapó Lenke,

Leszkay Ilonka, Csapó Rózsika, Szokoly Irén, Czifra Vilma, Kohn Ilonka, Fleischer Mariska, Mezey Vilma, Polgár nővérek, Czeglédy Stefánia, Hegyessy nővérek, Molnár Ilonka, Király Sárika stb. stb.

A jelenvoltak kora reggelig ropták a táncot a katona zenekar hangjai mellett.

TÁVIRATOK.

A válság.

Fejérváry Bécsben.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. távirata.) Fejérváry délelőtt 10 órától délután negyed-egyig audiencián volt. A kihallgatás informativ jellegű volt.

Egy óra után Vörössel konferált. Tegnap több óra tanácskozás volt a közös pénzügy-miniszteriumban.

A vezérbizottság.

Ahogy belpolitikai rovatunkban jelezve volt, a vezérbizottság déli 12 órakor ülést tartott Kossuth lakásán, a melyen a vármegyék ellenállásával, de különösen a Pestmegye székházában történekkal foglalkozott. Résztvettek Darányi, Zichy Aladár és Jenő grófok, Ugron Bánffy báró, Hadik gróf, Rakovszky, Gulner, Barabás, Kaas báró, Holló, Hock, Polónyi, Vázsonyi, Sággy, Szederkényi és Justh.

Továbbá Prónay Dezső báró és Hörváth József. Hosszabb vita után nyilatkozatot adtak ki, amelyben kijelentik, hogy az alkotmányos jogrend visszaállítása után gondoskodni fognak a tisztviselők kártalanításáról, a szenvedett sérelmek orvoslásáról. Ugyazintén oda fognak hatni, hogy erkölcsi és anyagi függetlenségüket biztosító szolgálati pragmatikájuk legyen a tisztviselőknek.

Laszberg bojkottálása.

A megyei tisztviselők közül, akiket a fik-tív új főispán összehitt egyetlen egy sem jelent meg.

— Üdvözljük a gróf urat.

— Köszönjük, jól érezzük magunkat.

— Sajnáljuk, nem mehetünk el.

Ilyen és hasonló gunyos üzeneteket küldöttek Laszbergnek válaszul a meghívóra.

Igy járt Laszberg Budapesten. Sokkal ciz-rábban járt azonban Győrben. Itt hatalmas bojkott indult meg ellene. A városban kinos föl-tünést keltett, hogy éppen a győri főispán vál-lalkozott a szégyenletes szerepre.

A függetlenségi polgárok már tegnap este nagy tüntetésre készültek. Utolsó pillanatban elállottak szándékuktól. Ma elkeseredve beszél-ték meg a történeket. Városszerte gyászkeretes falragaszokon tudatta az ellenzék a pesti vármegyeházán végbement gyalázatosságokat.

A kaszinóban megállapodtak, hogy társa-dalmilag lehetlenné teszik s minden érintke-zést megszakítanak vele. Szó van arról, hogy szövetség alakul, amely adósságait összeveszi s csődöt kér elle.

A tisztviselők, akiket Laszberg gróf neve-zett ki, le fognak mondani. Csizmadia Sándor dr, valamint Barcza Dezső dr tiszteletbeli tiszti-ügyész már le is mondtak. Az ágostai evan-gélikus egyház vezetői felszólították, hogy mondjon le a világi elnökségről, különben bojkott utján fogják rá kényszeríteni.

Az ochenbergi báró egyébként az ország-ból temérdek fenyegető, átkozódó levelet kap

Szereljen le Tisza.

A református esperes pásztorok tervbe vették a legutóbbi zsinat alkalmából, hogy Tisza István grófot fölkerik, álljon el újabb programalkotási szándékától. Ne zavarja a helyzetet még jobban. Vonuljon vissza a politikától. Azt hiszik, így valamennyi 67-es egy táborban egyesülhetne.

Ez a fuzió a koalíció tetszésével is találkoznék, vélik a tervezők s alkalmas volna kormányalakításra. Szándékukat előadták Dégenfeld grófnak s fölkerített vezesse őket küldött-séggel Tiszához. A gróf Degenfeld Lajos grófhhoz utasította őket, akl rokona Tiszának. Közölték a tervet Darányival is, aki azt mondta, hogy a terv jó, de a kivitel korai, miután Tisza még nem nyilatkozott és nem foglalt állást.

Az esperes prédikátorok azt mondták, éppen azért kell most elmenni Tiszához, mert még nincs későn. Még nem adott programot. Hétfőn este 6-kor tehát fölkeresik Tisza Ist-vánt s előterjesztik kivánságukat.

Vas és Komárom.

Vasmegye állandó választmánya ülést tartott s előkészítette a hétfői megyegyűlést. Határozati javaslatot szövegeztek meg, amelyben a törvényhatóság kifogja mondani, hogy a Fejérváry kormány iránt nemcsak bizalma nincsen, de annak működését egyenesen törvénybeüt-közönek tartja, amely veszélyezteti ezeréves alkotmányunk alapját. Az örökös elnapolások elvonják a kormányt illetékes bírójának tör-vényes itéle alól.

Komárommegye ellenzéki pártja ma Zichy Miklós gróf elnöklete alatt nagygyűlést tartot-tak s az alkotmányos küzdelemre egyesültek.

Hazafiatlan alispán.

Kolozsvárról jelentik, hogy az ellenzék rá akarja venni az alispánt, hogy a főispáni hiva-talos helyiséget peccétteltesse le.

Erre nézve közgyűlési határozattal fogják megadni az utasítást. Dózsa alispán azonban nem akarja a nemzeti ellenállást szolgálni. Ki-jelentette, hogy olyan intézkedést, a mely a belügyminiszter akaratával ellenkezik, nem fog végrehajtani. Inkább lemond.

A haladók fiaskója.

Demkó Kálmán volt szabadelvű képviselő 20 képviselőtársát konferenciára hívta, hogy a haladópartba lépjenek át. Egy sem jelent meg.

Prohászka püspök ünneplése.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. távirata.) A Budapesti Katolikus Kör fényes ünnepsé-gek közt üdvözölte Prohászka Ottokár székes-fejérvári megyéspüspököt, aki alelnöke volt. Diszes hallgatóság, benne nagyszámu előkelő hölgyközönség élén ifju Zichy János gróf vá-zolta az ünnep tárgyát. A püspökért küldött-ség ment. Prohászka tapsok, éljenzés között lépett a terembe.

Zichy János gróf szépen szárnyaló beszéd-del üdvözölte:

— Jól tudjuk, hogy Méltóságod fájdalmat is érez, midőn a pásztorbotot kezébe véve el-hagyja ezt a ragyogó fővárost, az egyetemi tanszéket és mindazt, ami Méltóságod előtt itt kedves volt. De öröm is vegyül ebbe a szo-moruságba, ha látja a nyáját, melyet gondjaira biztak. Mi részt veszünk örömeben is, bána-

tában is. Mert mi a szó szoros értelmében *szeretjük* Méltóságodat. Sokan talán félre fogják érteni.

Még többen nem fogják megérteni Méltóságodat. Hiszen ez a nagy szellemek sorsa. Már pedig nagy szellem, nagy egyéniség kell ahhoz, hogy valaki vezessen. Óhajtjuk mindnyájan, adja meg a Gondviselés lánglelkének azt a higgadt bölcseséget, amely a vezetőszerphez szükséges. És adjon a bölcseségnek szárnyakat, amelyeket lelkesülésnek nevezünk. Tartsa meg a kört pártfogásában, tagjait emlékeztetésben.

A zugó éljenzés csillapultával *Prohászka* püspök válaszolt.

— Ma itt a jóindulat, a lelkesülés és a szeretet ünnepelt engem. A kör elnöke itt ragyogó szónoklatot tartott, amelynek keretébe engem helyezett. Virágokból koszorút font, melylyel az én homlokomat díszítette. Jutalomnak ez sok, áldozatnak az eszme oltárán kevés.

Az egyén porszemé törpül, megsemmisül az eszme szolgálatában. Az egyén semmi. Csak *hordozója az elveknek*. Elvek nélkül, cél nélkül nincs egyéniség. Amit én tettem, azt mind az eszme szolgálatában tettem. Az eszme szolgálatában munkálkodom ezután is. De hisz ezeknek az elveknek szolgálatában mi mindnyájan találkozunk. Azért ezt a választ nem is veszem komolyan. Együtt maradunk és dolgozunk tovább. Diadalünnepe még nem ülhettünk. A mi ünnepünk még csak a *remény ünnepe*. Szent ádvent, amely szebb korra, boldogabb jövőre, az eszme diadalára vár. Elveinkből merítjük az erőt a nagy munkára, mert mi azt akarjuk, hogy az a *régi, egységes keresztény Magyarország* a jövőben is szilárdan, diadalmasan megálljon. Én úgy látom, hogy amit mi reménylünk, azt az *idők éltetik*.

Nagy van a mi ügyünknek arra az ideálmusra, melyet a Katholikus Kör szolgál. Nézzék a közéletet. A hittől, Istentől, hazától való — *szabadság* érvényesülését. Nem szabadság után, igazság után kiált a gondolat. Dolgozzunk, hogy ezt az irányzatot diadalra juttassuk. Ezt kívánja jövőnk, amelyről le nem mondhatunk. Küzdjünk és küzdjünk, úgy, hogy győzzünk. De küzdelmünk ne legyen utcai harc, ne dulakodás, hanem az *eszme harcza*. Tegyük fogadást, hogy együtt maradunk és a zászlót nemcsak fölemeljük, hanem diadalra is visszük.

Köszönöm ezt az ünnepeltetést. Szolgáljon lekesülésnek, munkakedvemnek fokozására. Küzdeni, dolgozni fogok minden erőmmel, minden tehetséggel és jutalmam lesz — *az eszme diadala*.

A beszédet kitörő, meg-megújuló tapsvihar fogadta.

Rudnay párbajozik.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. távirata.) *Szontagh Pált* és *Melcer Istvánt* provokálta *Rudnay* a kaszinó kigolyózási indítványa miatt. *Rudnay* nem kapott segédeket. Végre két közös hadseregbeli ezredes vállalkozott.

Elhunyt egyetemi tanár.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. táv.) Londoni jelentés szerint: *Burdon-Sanderson*, az oxfordi egyetem tanára meghalt.

Sztrájk egy egyetemen.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. táv.) Madridból jelentik: A kormány a jogi fakultás

bezárását határozta el, a melynek összes hallgatói sztrájkolnak. Az összes hallgatók egy évet vesztenek.

Az új király üdvözlése.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. távirata.) Krisztiániból táviratozzák: *Hakon* királytól tegnap éjjel *Michelsen* miniszterelnök a következő Hortenben, este 7 órakor teladott táviratot kapta: Norvégiába megérkezve, a királyné és én szívélyes üdvözlést küldünk a norvég népnek. *Hakon*. A király yachtja holnap reggel Hortenben marad.

Varsó új kormányzója.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. táv.) Pétervárról jelentik: a csár *Mirek Zjato* herceget kinevezte Varsó főkormányzójává.

NYILTTÉR.

BUTOR-IPARTELEP

Nagyvárad, Szent László tér
RIMANÓCZY-HÁZ. Holdas templom mellett.
Telefonszám az egész megyére 584.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy

butor

nagyraktáramban

modern szalon-, ebédlő-, háló- és fürdőberendezések, valamint mindenemű *tükör*, *réz- és vasbutorok* a lehető legszolidabb árszámítás mellett a *legszebb kivitelben* szerezhetők be.

Saját műhelyemben

személyes felügyelettel készülnek minden e szakmába vágó *asztalos*, *kárpitos* és *diszítő* stb. *munkák*, *jávitások* a legjutányosabb árszámítás mellett.

Tisztelettel

Büchler Márton.

Kitünő alkalom!

Kiárusítás!

Kiárusítás!

N é h a i

P a t t a M a n ó

ékszerész-üzletében lévő áruk
f. évi november hó 16-ától kezdve
hatósági engedély alapján **kiárusítatnak**.

Mélyen leszállított szabott áron kerülnek eladásra az összes raktáron levő nagymennyiségű tárgyak, u. m.:

arany és ezüst ékszerek, briliánsok, férfi és női arany és ezüst órák és lánczok, nickel tárgyak, evőeszközök, függők, gyűrűk, szemüvegek és látszerek, mindennemű modern és szecessziós dísz tárgyak.

A kiárusítás a fő-utcai Orsolya zárda mellett lévő üzlethelyiségben történik.

Kiárusítás!

Kiárusítás!

Kitünő alkalom!

Bumbera Imre

polgári- és papi-szabó
Nagyvárad, „Bazár“-épület, színház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy a **legujabb divatu** és a **legjobb minőségű ŐSZI és TÉLI** szöveteim raktáron vannak, melyekből a legujabb és legelegánsabb szabás szerinti ruhákat készítem nagybecsű megrendelőimnek.

Különösen felhívom a Főtisztelendő papság figyelmét **SIMA, FEKETE** árúimra, melyekből nagy raktárt tartok a **Főtisztelendő papság részére**. Állandóan nagy választék **reveranda czimáda** és egyházi **kvadrátusokból Rivétum** fekete és viola színben, továbbá egyedüli raktára a mai idény legszebb és legezelszerűbb **hit, remény, szeretet övének** (cingulus), mely egyedül **csak nálam szerezhető be**.

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem, föl kell említenem, hogy elvem mindig a jó munka, jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok. Nagybecsű megrendeléseit kérve, maradtam kitünő tisztelettel:

Bumbera Imre,

1834

polgári- és papi-szabó.

Az „Első nagyváradai
cipő- és csizmagyár“
Moskovits Farkas és Tsa cég,

mely 370 alkalmazottat és munkást foglalkoztat és kizárólag a legfinomabb lábbelieket *kézimunkával* készítetteti.

Nagyvárad, Kossuth-u. 5 számú saját házban (volt rendőrségi épület) levő

kicsinybeni eladási üzletében

férfi, női, fiu és gyermekcipőket, vizmentes csi mákat, eredeti gyári árban — minden pár lábbelin a szabott ár rá van plombálva — árusít.

**Kitünő anyag! Legjobb szabás!
Tartós munka!**

Kényelmes viselet! Legdivatosabb fagon!
Telefon: 417.

REGÉNYCSARNOK.

Gyorgyejev Foma.

Irta: Gorkij Maxim.

ELSŐ FEJEZET.

Hogy ki volt a kis Foma? Há: egy kis fiu. Többet valószínűleg ő maga sem tudott volna magáról mondani.

Egy napon elindult hazulról. Csábította az utca élénksége, a soha nem látott forgalom, a sürgés-forgás — és úgy érezte, hogy neki mind ebben részt kell vennie. És ment, ment — míg egyszer azon vette észre magát, hogy nem tudja, merre jár.

Köldult az utca sarkán s aközben egyre kereste a házat, melyben laknak. Bement ide.

is, oda is. Csupa ismeretlen emberekkel találkozott, akik megszánták a szepegő kis gyermeket s ennie adtak. Aztán ment házról-házra, utcáról utcára, áttévedt a szomszéd helységbe, onnan megint tovább — de haza nem talált.

Nap mult nap után, hét hét után. A kis fiu ruhája lerongyosodott, valósággal koldús fiúcska lett.

A véletlen a legnagyobb művész.

A mily véletlenül került el hazulról a kis Foma, épp oly véletlenül bukkant rá ismét a rég elhagyott atyai házra.

Igy került vissza Foma atyja házába. Egy komikus öregasszony fogadta, akinek hosszú orra, fogatlan szája volt szürke ruhát, szürke haján fekete szalagot viselt. A fiúnak nem tetszett ez az asszony, de mikor megismerte fekete, mosolygó szemét, a fejét az asszony térdére hajtotta.

— Szegény kis árvám — mondta Anfisza bársonyos, lágy hangon s megsimogatta a gyermek arcát. Ugy, — ugy . . . simulj csak hozzám, kis fiam.

Az első estén, mikor Anfisza lefektette Fomát, melléje ült s föléje hajolva, így szólt:

— Meséljek Fomuska?

Ettől fogva aztán Foma mindennap Anfisza meséi mellett aludt el. Ezek a mesék új élet képét bontották ki a gyermek előtt. Hősöket ismert meg, akik szörnyetégeket győztek le, bölcs hercegekisasszonyok, bölcs bolondok s a különleges emberek egész csapata vonult el a gyermek elbűvölt fantáziája előtt, lelke mohón szívta föl a népmesék egészséges szépségeit. Nyitott szemmel és visszafojtott lélekzettel bámult a gyermek az éjszaka sötétjébe s a szentkép előtt égő mécs fényében kereste a mesék alakjait. A falakon és a padlón néma, de élő alakok suhantak el, a gyermek szerette megfigyelni őket, formát és színt adott nekik s boldog volt, hogy szemének egyetlen rebbenésével eltörülhetne őket a föld színéről.

Atyját tisztelte és félt tőle. Ignác óriás alakja, harsogó hangja, villogó szeme mindez olyan volt, hogy Foma a mesék rablójára gondolt.

Foma nyolcz éves volt már, mikor egy napon hosszú utazásból visszatérő atyját egy szőlőlitja meg:

— Hol voltál, papa?

— A Volga mentén voltam.

— Rabolni voltál? — kérdezte Foma halkán.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A magyar ipar a katonai szállításonknál. Alulírott kamara a magyar iparnak a katonai szállításonknál minél intenzívebb részvétele érdekében érdekéből beszerezte és magyarra fordította a cs. és kir. tengerészeti arzenál a cs. és kir. haditengerészet építészosztálya és ruházati hivatala részére szükséges cikkek kimutatását. E kimutatásokban fel van sorolva, hogy az egyes cikkek mennyi a szükséglet és mennyi darabonként az átlagos beszerzési ár, továbbá, hogy minden egyes cikkből a hadügyi kormány mennyit szerez be Magyarországon és mennyit Ausztriában. A midőn ezen jegyzékekre az érdekeltek figyelmét felhívjuk, egyben értesítjük, hogy a jegyzékek kamarai irodánkban a hivatalos órák alatt (d. e. 8-tól d. u. 2-ig) bárki által megtekinthetők. Nagyvárad, 1905. november hó 19. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: *Huzella Gyula*, kir. keresk. tanácsos, elnök. *Sarkadi Lajos* titkár.

A gabonatözsde határideje.

Budapest, nov. 25.

Buza okt. — — — —	16 38
Rozs okt.-re — — — —	13 16
Tengeri április 1906. — — — —	13 38

Zab ápr.-ra — — — —	13 16
Repeze aug.-ra — — — —	21 06

Értéktözsde.

Budapest, nov. 25.

Oszták hitelrészvény — — — —	678.—
Magyar hitelrészvény — — — —	706.—
Leszámitoló bank — — — —	499.—
Rimamurányi — — — —	548.—
Oszták-m. államvasuti részvény	681 75
Közuti vasut — — — —	582 50
Városi villamos vasut — — — —	316 50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905 nov. 25-én.

Magyar aranyjárdék 4% — — — —	113 90
Magyar koronajárdék 4 — % — — — —	95 54
Magyar koronajárdék 3 1/2 % — — — —	86.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	95 75

Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	96 50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön — — — —	2 14
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön — — — —	158.—
Oszták járadék papírban — — — —	99 90
Oszták járadék ezüstben — — — —	100 60
Oszták korona járadék — — — —	118 40
Oszták járadék aranyban — — — —	999 0
1860. oszt. államsorsjegyek — — — —	1 58
Oszták-magyar bankrészvény — — — —	16 35
Magyar hitelbank részvény — — — —	781 25
Oszták hitelbank intézeti részvény — — — —	670 25
Oszták-magyar államvasuti részvény — — — —	672.—
20 frankos arany (Napolendor) — — — —	19 13
Német birodalmi márka — — — —	117 55
London vista — — — —	240 15
Páris vista — — — —	95 55
20 márkás arany — — — —	23 48

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Dr. Politzer Jakab

szanatoriuma és vizgyógyintézete
Nagyvárad, Szilágyi Dező-u. 7. sz.

Bejáró és bennlakó betegeknek egész éven át nyitva.

Vizgyógyászati, villanygyógyászati, szénsavas-, törpefenyő-, ásványfürdők, forrólégkezelés, gőzszekrény, pöstyén-izsapkúra. Inhalatók. Vibrációs massage. Hízaló- és soványító-gyógyászat.

Javallva: Idegesség minden neme, gyomor-, bél-, szív-, tüdő-, légzőszervek betegségeinél, Izületi-, izom- és idegeszűnál.

Kitűnő gyógyeredmények. — Állandó orvosi felügyelet. — Olcsó árak.

Penzió (lakás, ellátás) naponta 5 és 7 korona.

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál

Dr. Politzer Jakab,
az intézet tulajdonosa és vezetője

Vécsi Ignác

**Bank és váltó-
üzlete**

**NAGYVÁRAD,
Bémer-tér.**

Leszámitol váltókat!

VESZ és ELAD

helyi és vidéki bank- és takarékpénztári részvényeket, ezekre, valamint más értékpapírokra és sorsjegyekre olcsó kamattal mellett magas előleget folyósít.

Érték és gabonatözsde.

Megbízásokat legelőnyösebb feltételek mellett elfogad.

4%-os Magyar koronajárdék

december hó 1-én esedékes szelvényeit

már november hó 20-tól kezdve

minden levonás nélkül pénztárunknál beváltjuk.

Biharmegyei Takarékpénztár.

Eladó.

Egy egészen új **Maidinger-kályha**
 egy **szalon csillár** (petróleum)
lámpa, továbbá ebédőbe való
függőlámpa.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Olcso kölcsön.

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a (Köröspart, Siedl-féle ház, szemben a Rimanóczy szállóval)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiac terén banktisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztárnoki állásomban nyert tapasztalatot, valamint a kölcsönbankok képviseleté alapján

1. Jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsönöket (melyekben a kamat 10-12% között van) a lehető legolcsóbb feltételek mellett, a legelőnyösebb kamattal, a legkevesebb költséggel, minden előzetes díj és költség nélkül, folyósítanak;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamattal, kölcsönökkel cserélik fel;

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek, állami, megyei és városi hivatalnokoknak csekély költségekben, átlagosan 10-15 éves időtartalomra kölcsönöket folyósítanak.

Mindenféle kölcsön ügyekben szívesen állok rendelkezésre és minden díjazás nélküli szolgálatok felvételével, utbaigazítással délelőtt 9-12-ig d. u. 3-6-ig.

Tisztelettel
Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.
 Telefon szám 424. 930.

Megnyilt a

Könyvkirov

Fő-utca és Szaniszló-u. sarkán, (Stern-palota).

100,000 kötet könyv az irodalom minden ágából

Bámulatos olcsó árak!

Könyvek 5 krajczártól feljebb!

Szabad bemenet, — bárki megtekintheti.

Több ezer kötetből álló kath. teológiai könyvtár. 1362

HIRDE TÉSEK

jutányos árban

felvétetnek a

„TISZÁNT ÚL”

kiadóhivatalában.

BELÉPÉSI FELHÍVÁS.

A Biharmegyei Takarékpénztárak és Hitelszövetkezet

1906. évi január 1-én

új évtársulatot kezd,

mely 1908. december hó végéig tart.

Egy üzletresz egy korona.

A befizetési könyvecskéket mindjárt a belépés alkalmával szolgáltatnak ki.

A szövetkezet helyisége: a Biharmegyei Takarékpénztár 1-ső emeleti üzlethelyiségében van, Nagyaradon, Kossuth Lajos utca 12. sz. alatt.

Jegyzések itt, valamint a földszinten lévő váltóüzletben már a mai naptól kezdve cítagadtatnak.

Az igazgatóság

Aki kitünő étvagyfokozó

Aki gyenge lábadozó,

Aki ideges, álmatlan,

Aki verszegény,

Aki sovány,

Aki szoptat,

Aki tüdőbeteg,

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásnak elismert és rendkívül tartós.

SÉRÜLÉSEK

maláta-tápsör

különlegességet inni.

Kapható minden nagyobb csemege-füsterkereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a HERKULES SÖRFÖZDE székelydési telepén, Budapest, VII., Bencze utca 12. sz.

Telefon 68-67. — Árjegyzék ingyen. Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel. Kapható Nagyaradon: Kiss György üzénél.

AMERIKAI

ARUHAZ

kézmű- és női divatáru baktár

Nagyvárad, Fő utca Bazar épület)

Díszli leglátogatottabb üzlete

Bámulatos szép

újdoncsok

érkeztek, melyeknek

megytelintése

mer érdemel

Olcso árak tekintetében!

ez üzlet utólérhetetlen!

Világkiállítás St. Louis 1904
 Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix”

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Értesül a n. érd. izzólámpa körtéket tartó közönséget, hogy kaphatók **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér** (matt), színes fényképes lámpák és mindenféle izzólámpa külföldi gyártásúak, kettős-áramú kerülnék eladásra. Ugyanott kaphatók **ernst-lámpák és osmium-lámpák** gyánként 15 watt fölé

Csillárok, ivlámpák és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett

kaphatók A villamos mű igazgatósága elvállalja

villamosvilágítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hőszávozó szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

Villamos szerelők felvétetnek a villamos műnél.

Új üzlet.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a mélyen tisztelt vevőközönséget, hogy helyben a

Fő-utcán

újjonnan épült Stern-palotában, a Széchenyi-szállodával szemben egy

fűszer-, csemege-üzletet nyitottam.

Hol is mint városunkban jelenlegi vállalatom hézagot pótló intézmény, amennyiben főelvem a legkisebb bevásárlásnál is a nagybani árakat alkalmazni a legfinomabb elsőrendű áruk és pontos előzékeny kiszolgálás, amidőn is kegyes támogatásukért esedez

mély tisztelettel:

Blaha Istvánné.

Helybeli megrendelések azonnal házhoz küldetnek, vidékiek díjtalan csomagolással vasúthoz szállítva

A gazdaközönség figyelmébe!

Tisztelettel hozom tudomására, hogy hazai

gácsi pokrócz-gyártmányaink

egyedüli eladásával Biharmegye számára

SPITZER TESTVÉREK

Midőn a t. gazdaközönség figyelmét e páratlan jó, tartós hazai pokróczokra felhívjuk, figyelméztetni bátorodunk, hogy

valódi jó gácsi-pokrócz

másnál, mint nevezett cégénél nem kapható és kérjük rendeléseivel közvetlen a SPITZER-czéghez fordulni, ha megbízható és jó tartósságú pokróczokat kíván beszerezni. Az árak ugyanazok mint budapesti főraktárunkban.

Gács, 1905. november hó.

Tisztelettel:

Gácsi gyapjuszövet és postagyár.

Lópokróczok darabja 1 frttól kezdve.
Szőnyegekben praktikus, jó minőségűek 25 krtól kezdve.

A Liniment Capsic comp.

a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiókat bizonyított háziaszer, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult. Készítenyét csuszál és meghűtésenként bedörzsölés képen használva.

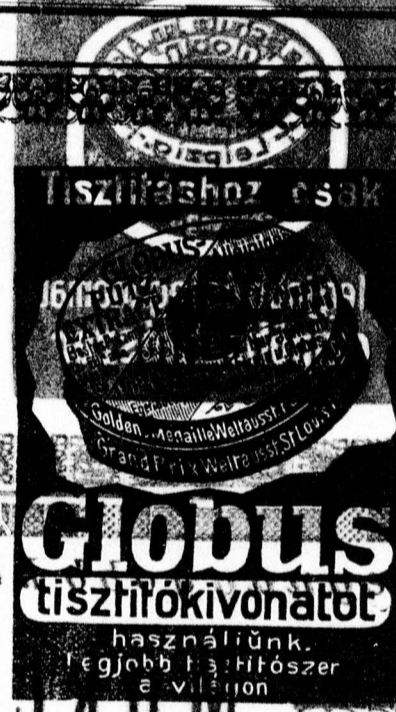
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt, bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üvegek fogadjunk el, a melyek „Horgony” védjeggyel és a Richter cég-nyelvezet ellátott dobozba van csomagolva. Árát üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólvan minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszerára a „Arany oroszánhoz”, Prágában. Elisabethstrasse 5. név. Mindennapi szóka üldös.

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telep.

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 46. N. küküllőm. volt az egyedüli az egész országban, mely oltványoltási mennyiségi, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely az országban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít. Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Lőrincz Mór Nagyvárad, Szt. János-u. elején.

Főüzlet: Zilah, Rákóczy-utca.

Lüttichi, Angol és suhli FEGYVEREK, REVOLVEREK, töltények és vadászati kellékek az legmérsékeltebb árban.

Zsebbe hordható vadász-pipák, Botszékek, Bőr-kamáslik.

Gyermek-kocsik és fatartó kosarak nagy választékban.

Hajvágó gépek, önberegetvák

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására, hozni, hogy raktárunkat

AJTAY GYULA ÉS TÁRSA CZÉG

Nagyvárad Bémer-tér, a Pannónia-szálloda mellett.

most már teljesen felszereltük s állunk a t. vevőközönség rendelkezésére. Állandó raktár: Női-, férfi- és gyermek-fehérművekben. — Női ruhaszövet különlegességek. — Kitűnő mosó barchetek. — Chiffonok. — Vásznak. — Paplan, madrácz, szalmazsák. Bélésárak. — Rövidárak. — Nyakkendők és keztükben. — Jäger alsóruhák felnőttek és gyermekek részére minden nagyságban. Mintákat készséggel küldünk.

Pontos kiszolgálás. — Szabott árak. — Kitűnő árak.

Kiváló tisztelettel: **Ajtay Gyula s Társa.**

Globin

a legjobb és legfinomabb
cipőtisztítószer

4°-os Magyar koronajáradék

december hó 1-én esedékes szelvényeit

már november hó 20-tól kezdve

költségmentesen beváltja a

Biharmegyei kereskedelmi- ipar- és terményhitelbank Nagyvárad, Teleki-utca.

Belépési felhívás!

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet”
1906. január 1-én nyitja meg
11-ik évtársulatát.

A szövetkezet kizárólag azon czélnak szolgál, hogy kötelező heti befizetések által, apró tőkék gyűjtésével fejlessze s ápolja a takarékosági szellemet, lehetővé teszi, hogy kisebb összegek is gyümölcsöző tőkévé nőhessenek s így mindazoknak, kik keresetüknek csak kis részét

tudják félretenni, szövetkezetünk valóságos gyűjtőpénztára.

A kötelező heti befizetés minden jegyzet üzletrész után 20 fillér, mely 3 évig vagyis 156 héten át fizetendő, mely idő lejártá után az összegyűjtött tőke osztalékkal együtt kiadatik.

Tagok felvétele s az új törzsbetét könyvecskének kiadása mai naptól kezdve d. e. 9—12-ig d. u. 3—5 óráig a szövetkezet hivatalos helyiségében (Kossuth Lajos-utca sz.) eszközöltetik Nagyvárad, 1905. nov. 6.

Az igazgatóság.

Legnagyobb kereskedelmi- és műkertészet az országban
a nagyvárad-velencei

Műkertészeti- és rózsatelep.

Kertészeti-telep:

NAGYVÁRAD-VELENCZE, 194. SZÁM

Helyi és megyei telepon összeköttetés

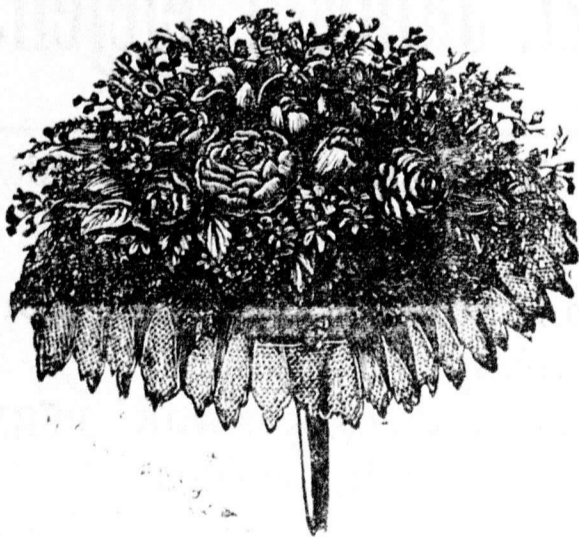
Sürgöny-czim:

Műkertészeti-telep Nagyvárad.

Virág-csarnok:

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA (Bazár-épület.)

Telepon összeköttetés.

CSOKROK

menyasszonyi, koszoruleányi, bál vagy bármely alkalmi szép berlini papirtartóval 1 forinttól 3 forintig — Csokrok atlasztartóval 3 frt 50 krtól 6 frtig. — Csokrok a legfinomabb kivitelben, finom selyemtartókban, 8 forinttól 12 forintig, rózsák és Caméliákból, ami azelőtt 15 frttől egész 20 forintba került. — Csokrok a legnagyobb mintájuk, legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz tartókkal 18—25 forintig, ami azelőtt 40 forintba került.

Élő virágokból: Koszoruk: igen szép, tartós zöldek és szép virágokból diszitve 1—3 forintig. — Babérszokoruk: ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból diszitve 2—5—10 forintig. — Ficus és Magnolia koszoruk: a legnagyobb mintájuk, a legértékesebb és legfinomabb virágok és pálmalombokkal diszitve, szalag és aranyfelirással 10—25 forintig, ami azelőtt 35—40 frtba került. A fentirt összes kertészeti tárgyak művirágból 20%-al olcsóbban készíttetnek.

Szőlő-oltványok:

Sima zöld oltvány Ripária portáliston, a legkiválóbb borfajok 100 drb. 5 forint, 1000 darab 45 forint; a legkiválóbb csemegefajok 100 darab 8 forint. 1000 darab 100 forint. Csemege és lugos fajok, a legkiválóbb fajokból 100 drb. 16 frt. európai gyökeres borfajok 100 drb. 1 frt; csemege fajok 100 drb. 2 frt; 2 millió Ripária portális sima I-ső osztályu 100 drb. 1 frt 20 kr., 1000 darab 10 frt II-od osztályu 100 drb. 60 kr. 1000 drb. 4 frt.; gyökeres I-ső osztályu 100 drb. 20 frt, II-od osztályu 100 drb. 12 frt. Ripária, Solonis és Monticola ugyancsak oly árban, mint a portális.

Egyéb kertészeti cikkekről, valamint szőlő-oltványokról faj és árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál, kiváló tisztelettel

Farkas József kereskedelmi műkertészete Nagy-Váradon.